

KARDEŞLİK HUKUKU

ESAT HOCALAR

İnsan, yalnızca etten ve kemikten oluşan bir varlık değildir. Onun bedeni, ruhu ve toplum içinde yaşayan bir yönü vardır. Bu sebeple insan; biyolojik, psikolojik ve sosyal yönleriyle bir bütündür. Bedeni beslenmeye, ruhu huzura, sosyal yönü ise sevgiye, güvene ve dayanışmaya ihtiyaç duyar. İslam'ın kardeşlik anlayışı da insanın bu ihtiyaçlarını gözetten büyük bir rahmettir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), müminleri bir bedenin organlarına benzetmiştir. Bedenin bir yeri ağrıdığında, diğer organlar da o acıyı hissederek. Müslümanlar da böyledir. Bir kardeşimiz sıkıntı içindeyken ona kayıtsız kalamayız. Çünkü kardeşlik, sadece aynı inancı paylaşmak değil; aynı acıyı hissetmek, aynı sevinci paylaşmak ve birbirinin yükünü hafifletmektir.

Müslümanlar aynı zamanda bir binanın tuğlaları gibidir. Tuğlalar birbirine kenetlenirse bina sağlam olur. Toplum da böyledir. İnsanlar birbirine destek olursa huzur ve güven artar. Fakat insanlar birbirinden uzaklaşır, yardımlaşmayı bırakır ve sadece kendi rahatını düşünürse toplum zayıflar. Bir başka benzetmeyle,

müminler bir tıraşın dişleri gibi yan yana ve uyum içinde olmalıdır. Araya kin, haset, öfke ve ayrımcılık girdiğinde bu uyum bozulur. Oysa İslam, insanların farklılıklarını kavga sebebi değil; tanışma, kaynaşma ve yardımlaşma vesilesi olarak görür.

Kardeşlik hukuku sadece duygusal bir yakınlık değildir. Aynı zamanda bir hak ve sorumluluk meselesidir. Müslüman, kardeşinin malına, canına, onuruna ve hakkına saygı göstermekle yükümlüdür. Gıybet etmek, iftira atmak, kırıcı söz söylemek ve haksızlık yapmak kardeşlik hukukunu zedeler. Bugün modern hayat insanları kalabalıklar içinde yalnız bırakmaktadır. Aynı apartmanda yaşayan insanlar birbirini tanımamakta, komşular birbirinin hâlini habersiz yaşamaktadır. Oysa İslam, komşuluk ilişkilerine büyük önem verir. Aç olan komşusunu görmezden gelen, hasta olan kardeşini ziyaret etmeyen bir insan, kardeşlik hukukunu tam anlamıyla yerine getirmiş sayılmaz.

Sosyal medya da kardeşlik hukukunun sınıdığı alanlardan biridir. İnsanlar bazen ekran başında kırıcı sözler

söylemekte, hakaret etmekte ve başkalarını küçük düşürmektedir. Oysa bir müminin dili de kalbi gibi temiz olmalıdır. Sözlerimiz insanları kırmamalı, aksine onları birleştirmeli ve gönülleri onarmalıdır. Kardeşlik, sadece iyi günlerde değil, zor günlerde de belli olur. Bir kardeşimizin derdiyle ilgilenmek, ihtiyaç sahibine yardım etmek, mazlumun yanında durmak ve haksızlığa karşı çıkmak kardeşliğin gereğidir. Zekât, sadaka, infak, komşuya yardım ve akrabayı gözetmek bu anlayışın güzel örnekleridir.

Unutmayalım ki güçlü bir toplum, ancak kardeşlik bağları sağlam olduğunda ayakta kalabilir. İnsanlar birbirine sırt çevirdiğinde toplum zayıflar; birbirine omuz verdiğinde ise güçlenir. Bu nedenle kardeşlik hukukunu yeniden hatırlamalı, kırılganlıkları gidermeli, gönülleri birleştirmeli ve birbirimize daha çok sahip çıkmalıyız. Belki de bugün yapacağımız küçük bir iyilik, bir selam, bir tebessüm, bir hâl hatır sorma veya bir ihtiyaç sahibine uzatılan yardım eli, kardeşlik hukukunu yeniden canlandırmaya vesile olacaktır. Çünkü kardeşlik, sadece sözde değil; davranışta, paylaşımda ve merhamette hayat bulur.

Geliniz, kardeşlik hukukunu sadece dillerimizde değil, hayatımızın her alanında yaşatalım. Bir kırılganlığı onarmak, bir yetimin başını okşamak, bir komşunun hâlini sormak, bir mazlumun yanında durmak bazen büyük sözlerden daha değerlidir. Unutmayalım ki Allah'ın rızasına giden yol, çoğu zaman bir kardeşimizin gönlüne dokunmaktan geçer. Eğer gönülleri birleştirebilir, sevgiyi çoğaltabilir ve birbirimizin yükünü hafifletebilirsek; işte o zaman hem insan olmanın hem de Müslüman olmanın

hakkını vermiş oluruz. Biz, tebessümü bile sadaka olarak gören bir Peygamber'in ümmetiyiz. Öyleyse bir selamı esirgememeli, bir gönlü kırmamalı, bir kardeşimizin yükünü hafifletmek için elimizden geleni yapmalıyız.

15 Temmuz & Bir Milletin Hafızası ve Ortak Vicdanı

Bazı geceler vardır; yalnızca yaşandığı günü değil, bir milletin hafızasını da şekillendirir. Aradan yıllar geçse de o gecenin sesi, heyecanı, korkusu, cesareti ve fedakârlığı canlılığını korur. Çünkü tarihin akışını değiştiren hadiseler, sadece kronolojik bir olay olarak değil, ortak vicdanın derinliklerine kazınan bir hatıra olarak yaşamaya devam eder. İşte 15 Temmuz da milletimizin hafızasında böyle bir yer edinmiştir. On koca yılı geride bıraktık. O gece sokaklarda yan yana duran, normalde belki de hiç karşılaşmayacak insanların oluşturduğu ortak tabloyu bugün bir kez daha hatırlıyoruz.

O gecenin asıl kazananı; her türlü farklılığı bir kenara bırakıp "biz" olmayı başarabilen toplumsal sağduyu olmuştur. Acının bizi ayrıştırmak yerine birbirimize daha sıkı bağladığını; kökeni, dünya görüşü ve hayat tarzı ne olursa olsun, aynı vatan toprağını paylaşan insanların ortak bir kaderde buluşabileceğini gördük. İşte millet olmanın en güçlü tarafı da budur. Hafıza, bu ortak kaderin ve ortak sorumluluğun mührüdür. On yıl önce bugün yalnızca büyük bir tehlikeyi bertaraf etmedik; aynı zamanda birbirimizin elini tutmanın, omuz omuza durmanın ve ortak bir geleceğe inanmanın ne kadar kıymetli olduğunu yeniden hatırladık.

Sessiz Kahramanlar

Tarihi yalnızca büyük isimler yazmaz. Bazen tarihin en önemli satırlarını, adı bilinmeyen sıradan insanlar yazar. O gece fırıncının sabaha kadar ekmek çıkarması, taksicinin yaralıları hastaneye ulaştırması, komşunun komşusuna kapısını açması, annelerin duaları, babaların vakur duruşu ve gençlerin cesareti; millet olmanın en güzel örnekleri olarak hafızalara kazındı. Mukavemetin sadece meydanlarda değil; evlerin pencerelerinde, sokak aralarında ve sessiz dayanışmanın yaşandığı her yerde var olduğunu gördük.

İnsanımızın mayasında bulunan yardımlaşma, fedakârlık ve birbirini koruma duygusu, o gece bütün berraklığıyla ortaya çıktı. O geceyi aydınlatan yalnızca sokak lambaları, siren sesleri ya da semayı dolduran ezanlar ve salâlar değildi; asıl ışık, karanlığın ortasında birbirine siper olan, ismi bilinmeyen ama yüreği büyük insanların cesareti, fedakârlığı ve sönmeyen umuduydu.

Geleceğe Bırakılacak En Büyük Miras

Aradan geçen on yıl, bir çocuğun büyüüp genç olması kadar uzun bir zamandır. Bu süre içinde yaşananları sadece hatırlamak değil, doğru anlamak ve yeni nesillere doğru anlatmak da hepimizin ortak sorumluluğudur. Çocuklarımıza bırakacağımız en değerli miras; kin ve ayrışma değil, demokrasiyi, hukuku, barışı ve birlikte yaşama kültürünü koruma iradesidir. Çünkü bu

değerler kendiliğinden varlığını sürdüremez; her nesil onları yeniden sahiplenmek ve korumak zorundadır.

Kaybettiğimiz aziz şehitlerimize ve fedakârlık gösteren bütün insanlara vefa borcumuzu ödemenin en anlamlı yolu; onların hayal ettiği huzurlu, güçlü, adaletli ve kardeşliğin hâkim olduğu bir Türkiye'yi gelecek nesillere emanet edebilmektir. Unutmamak, geçmişte yaşamak değildir; geçmişten ders alarak geleceği daha sağlam inşa etmektir. Milletleri ayakta tutan sadece zaferleri değil, o zaferlerden çıkardıkları ortak hikmettir. Dileğimiz odur ki, ülkemiz bir daha böyle acı imtihanlarla karşılaşmasın; farklılıklarımız ayrılık sebebi değil zenginliğimiz olsun.

Çünkü güçlü milletler, aynı düşünmekle değil, ortak değerlerde buluşabilmekle büyür. Tarih bize bir geceyi emanet etti; bize düşen ise o geceden doğan birlik, kardeşlik ve dayanışma ruhunu gelecek nesillere eksiltmeden aktarabilmektir.

